

Grønland i »skurkerollen«?

Af Erik W. Born,
biolog, dr. philos.

Endnu engang: Grønland som »det sorte får« og i »skurkerollen«. Står det virkelig så galt til med Grønlands forvaltning af de naturlige ressourcer, som senierrådgiver Hans Meltofte fra Århus Universitet/Arktisk Økosystemøkonomi påstår i Politiken søndag den 2. marts?

I artiklerne »Grønland kritiseres for rovdrift i Arktis« og »Det er en menneskeret at skyde en sæl« skyder Meltofte med spredhagl mod grønlandsk naturforvaltning. Han påstår, at Grønland er »det sorte får« i Arktis hvad angår fangst af fugle og pattedyr, og nævner som eksempel på Grønlands manglende vilje og evne til at forvalte bæredygtigt, at bestandene af hvalrosser, spættet sæl og lomvier er styrtdykket gennem årtier.

Det nævnes, at Meltofte de seneste syv år har anført et team på 252 forskere, der netop har udgivet en stor rapport (»Arctic Biodiversity Assessment«, ABA). Rapporten beskriver biodiversitet og forvaltning i Arktis og læseren tror, at Meltoftes harske udsagn afspejler holdningen i denne rapport. I Grønland har Meltoftes udsagn selvfølgelig givet anledning til en livlig debat i medierne, og mange er oprørte over, at Grønland endnu engang skal udstilles som »det sorte får«. Meltoftes svar er, at man bør læse selve rapporten. Jeg er én af dem, der har læst den, og jeg var desuden medforfatter til rapportens kapitel om havpattedyr. Derfor kan jeg sige, at der i rapporten ikke specielt peges fingre ad Grønland, og Grønland tildeles ikke nogen særlig »skurkerolle«. I ABA rapporten står det ingen steder, at forvaltningen i Grønland er dårligere end i andre arktiske lande. Meltoftes meget kritiske bemærkninger om Grønland må således stå for hans egen regning – og Århus Universitets?

Meltoftes udtalelser til Politiken er mærkeligt ude af trit med fakta om den nuværende grønlandske forvaltning af hvalrosser og spættet sæl, og hans udsagn om disse arter kræver derfor nogle kommentarer. Jeg har studeret grønlandske havpattedyr – inklusive hvalrosser – i snart sagt en menneskealder, og skal undlade at udtale mig om lomvieren. Dem må andre tale om.

I sommerhalvåret lægger hvalrosser sig op på land for at hvile. Meltofte nævner, at hvalrosserne ikke længere har landgangspladser i Vestgrønland, og man får det indtryk, at netop det er et graverende forvaltningsproblem. Det er rigtigt, at hvalrosserne er holdt op med at anvende landgangspladser i Vestgrønland, hvilket tilsyneladende skete engang i 1930'erne – altså for mere end omkring 80 år siden. Man mener, at de holdt op med at gå i land i Vestgrønland på grund af øget jagt. Men med i billedet hører, at de hvalrosser, der optræder i Vestgrønland i vinterhalvåret i dag – lige som for over 80 år siden trækker til Canada i løbet af foråret, hvor de har uhindret adgang til adskillige landgangspladser. Vestgrønland og Canada »deles« således om fælles hvalrosbestanden. Hvad det betyder for hvalrosbestanden, at de ikke længere lægger sig på land i Vestgrønland, er der ingen der ved.

Af Meltofte får man det indtryk, at Grønland ikke har styr på forvaltningen af hvalrosbestandene. Og det er tydeligt, at han ikke er up-to-date om emnet. Det er selvsagt uheldigt, når han vælger at gøre sig til talsmand for ABA-rapporten og at »kloge sig« på grønlandsk naturforvaltning.

Hvorfor nævner Meltofte ikke, at Grønland siden 2006 har haft kvoter for fangsten af hvalros, at man fastlægger kvoterne, så de er bæredygtige og tillader bestandene at vokse, at der er tegn på at de er i vækst, og at alle hvalrosser er totalfredet på land. Og hvorfor ikke fremhæve, at spættet sæl nu er totalfredet i Grønland?

Inden for de sidste fem år har Grønlands Naturinstitut i samarbejde med canadiske og danske forskere gennemført omfattende optællinger af hvalrossernes i deres kolossale udbredelsesområde i Vest- og Østgrønland. Formålet var at få tal på hvalrosserne, for med hold i gode, videnskabelige data at kunne give rådgivning om niveauet for bæredygtig jagt. Opgaven var enorm, og for at løse den fik Grønland vigtig økonomisk støtte fra den danske Miljøstyrelse. Resultatet blev, at man – for første gang i historien – nu har ret præcise tal for, hvor mange hvalrosser, der optræder i Grønland. Og man har givet rådgivning om, hvor stor fangsten bør være. Den grønlandske hvalrosfangst er som nævnt kvoteret, og kvoterne indbefatter også de hvalrosser, der måtte gå tabt under fangsten. Kvoteringen betød en halvering af den grønlandske hvalrosfangst.

Meltofte antyder, at det er et problem, at arterne i Grønland ikke forvaltes internationalt. Også her løber han med en halv vind hvad angår havpattedyr. Grønland er medlem af North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO), der desuden består af Island, Færøerne og Norge. I arbejdet med at vurdere havpattedyrarter, der krydser »landes« grænser, indgår forskere fra Canada og andre lande også. Grønland modtager rådgivning om niveau for bæredygtig udnyttelse fra NAMMCO, og følger i høj grad den rådgivning man får.

Senest NAMMCO foretog en kritisk, videnskabelig vurdering af tilstanden for Grønlands (og Canadas) hvalrosser var i november 2013. I arbejdet deltog forskere fra flere lande. Med optællinger fra de seneste år blev det konstateret at bestandene i Nordvest- og Vestgrønland er i vækst, og man anbefalede kvoter, der tillader bestandene at vokse yderligere. Desuden var den videnskabelige rådgivning fra NAMMCO at kvoten for hvalrosfangst kan hæves i både Nord- og Vestgrønland på grund af denne positive udvikling. Hvalrosbestanden i Østgrønland er tilbage i sin oprindelige størrelse før fangst. Den seneste NAMMCO-rådgivning for bæredygtig fangst i Grønland er for øvrigt på i alt 213 hvalrosser; bare for at få størrelsesordenen på plads.

Om spættet sæl kun dette: Generelt er denne sælart fåtallig i Arktis. Det er rigtigt, at spættet sæl over en historisk periode på omkring 100 år er gået drastisk tilbage i Grønland, men her blev arten totalfredet i 2010.

Det skal vel også nævnes, at Grønland forvalter en hel stribe hvalbestande, hvor videnskaben er sikker på, at fangsten er bæredygtig; ingen har betvivlet dette.

Det er muligt, at Grønland ikke havde styr på forvaltningen af sine havpattedyr før i tiden (og mange af bestandene blev i øvrigt reduceret af fremmede sæl- og hvalfangere), men det gjaldt da også i de andre arktiske områder, hvis vi vælger at tale om forholdene for mange årtier siden.

I Grønland blev hvalrosser for øvrigt i sin tid fanget med dansk støtte gennem Den Kongelige Grønlandske Handel, hvilket startede den nedadgående spiral, som nu er stoppet. Men det er historie. Hvorfor ikke i stedet fremhæve den succeshistorie, at Grønland i de senere årtier har gjort kæmpe

Leif Josefson

fremskidt med hensyn til at forvalte havpattedyrene bæredygtigt, og at det gøres med basis i forskning og rådgivning fra internationale kommissioner.

I øvrigt synes jeg, at Meltoftes »raseri« ikke er helt fair over for Grønland, hvor mange endnu er afhængig af fangst, fordi det selvfølgelig er lettere ikke at have problemer med bæredygtighed, når man slet ingenting fanger som på Svalbard og i store dele af arktisk Rusland og Canada.

Det er ikke særligt klædeligt, at en senierrådgiver fra Århus Universitet, der har været redaktør for en internationalt rapport om biodiversiteten i Arktis, går i byen med sine egne meninger og lader det fremstå, som om der er dækning for dem i rapporten. Det hjælper selvsagt heller ikke, at hans udsagn rober, at han ikke har check på de senere

års udvikling. Måske fordi hans redaktionelle dead-line nu er syv år gammel og dele af rapporten ikke har de senere års udvikling med? Men det burde redaktøren da vide?

At et sådant »internationalt« perspektiv som Meltoftes skulle hjælpe til en bedre forvaltning af den grønlandske natur, har jeg min stærke tvivl om. Dårligt underbyggede påstande er med til at skabe frustration hos grønlandske fangere og forvaltere – og også blandt forskere, der rent faktisk følger med.

Læsere, der er interesserede i fakta om forvaltning af hvalros og spættet sæl i Grønland, kan læse mere på NAMMCOs hjemmeside: <http://www.nammco.no>

Erik W Born er tidligere seniorforsker ved Grønlands Naturinstitut.
Born fungerer nu som rådgiver for instituttet.

Peqataatitsineq imaluunniit nammineq kisimi pissaq

All.: Leif Saandvig Immanuelson,
Siullittaasoq, EPI

Naalakkersuisut periusissiaat imaluunniit Inatsisartunut nalunaarsiaq

»Naalakkersuisut Eqqumiitsuliornermut piorsarsimassutsimullu periusissiaat 2014 – 2017«-mut tunngasoq pillugu Eqqumiitsuliornermut Pinngorartitsisut Ingerlatsisullu (EPI) tusarniaavineqarput.

Maannakkut Naalakkersuisut ingerlatsi assigiingitsuni Naalakkersuisut periusissiaattut isikkullit sanarfisalerpaat ukiuni aaliangarsimasuni malitassatut, tassa Naalakkersuisut kisimik periusissiaattut. EPI-mit malugineqarpoq 2014-imit 2017-imit periusissiaq inatsisartunut nalunaarsiaannitsiq.

Periusissiatut isikkullit Inatsisartunut oqaluuserisassannortinneqarsinnaanerit pillugu Inatsisartut suleriaasianni allaqqa-soqannigilaq, taamaallaat »Naalakkersuisut pisortat suliaasaataat pillugit Inatsisartunut nassuiaateqarsinnaapput.«

Maannakkut Inatsisartut upernaaru ataatsimiinnissaannut Naalakkersuisut periusissiatut isikkullik Inatsisartunut oqaluuserisassannortikkaluarpaa, taamatullu

isikkoqarnera pequtigigunarlu Inatsisartunut apuunniarneqarnera siullittaasoqarfimmit itigartinneqarpoq.

Periusissiatut siunnersuuta taamaallaat 2014-2017-imi atuutinniarneqarmat EPI-mit akuerimnaatsinneqarpoq.

EPI-p tungaaniit ornigineqarneruvoq Inatsisartut eqqumiitsuliorneq pillugu inatsisiliormissaat, taamaallilluni Namminersortutik Oqartussat immikkut eqqumiitsuliorneq pillugu inatsimik tunngavissaqalissammata, partiit ataasiakkaat (naalakkersuisooqatigiit) anguniagaattut pinnaarluni.

Namminersortutik Oqartussat eqqumiitsuliornermut inatsisiliornerisigut politikki eqqumiitsuliornermik ingerlatsisunut toqqissisimanarnerullunilu tutsuiginarne-russagaluarpoq – taamaallaallu Naalakkersuisualersussat kikkugualuarnersut naleqqussaanissamat periarfissaqartualis-sagaluarput.

Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermut piorsarsimassutsimullu periusissiatut siunnersuutaat aallaavissagaaanni, isumaqar-pugut eqqumiitsuliornermikkut pinngorartitat oqallisissiatut isigineqarmissaat taannari-neqarpallaartoq. Eqqumiitsuliornermikkut pinngorartitsineq isummanut pissutsinullu qilersugaanani immi aamma eqqumiitsuliatut saqqummertassasoq EPI-mit pingaar-tinneqarpoq akuerineqartutullu pineqarta-riaqarluni.